

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

13 март 2026 ел

КАРАР

№ 2443

Башкарма комитетның «2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрндә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын раслау турында» 2025 елның 29 октябрдәгә 8861 номерлы Карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, шәһәр Уставының 41 статьясы, Шәһәр Советының 2007 елның 21 февралдәгә 19/8 номерлы Карары белән расланган Муниципаль хокукый актлар системасы турында нигезләмәнең 5.24 пункты, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижелелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәгә 5326 номерлы Карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Башкарма комитетның «2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрндә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын раслау турында» 2025 елның 29 октябрдәгә 8861 номерлы Карарына түбәндәгә үзгәрешләрне кертәргә:

1) 2 пунктны түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә 2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрндә мәдәниятне үстерү муниципаль программасын тормышка ашыру буенча чараларны финанслауны шәһәр бюджетында «Балаларга өстәмә белем бирү» 0703, «Мәдәният» 0801 бүлгегә (бүлекчәсе) буенча каралган акчалар хисабына 2 350 959,40 мең сум күләмдә тәэмин итәргә: 2026 елда — 889 244,90 мең сум; 2027 елда — 730 857,25 мең сум; 2028 елда – 730 857,25 мең сум.»;

2) 2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрндә мәдәниятне үстерү муниципаль программасында:

- 1 бүлектә «Еллар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләме һәм чыганакалары» юлын түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«Еллар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләме һәм чыганакалары	Финанслау чыганакалары	Программаны тормышка ашыру еллары			
		2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чорында барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	889 244,90	730 857,25	730 857,25	2 350 959,40
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганакалар	-	-	-	-
	Барлыгы	889 244,90	730 857,25	730 857,25	2 350 959,40»

- 4 бүлекне кушымтада каралганча яңа редакциядә бөян итәргә.

2. Башкарма комитетның эш көгазьләрен алып бару идарәсенә өлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) рәсми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <https://nabchelny.ru> адресы буенча Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегенең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

3. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары В.Х. Харисовка, Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мүлюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2026 елның 13 мартындагы
2443 номерлы карарына
кушымта

4 бүлек. Тормышка ашыру срокларын һәм җаваплы башкаручыларны күрсәтеп, Программа чараларының исемлеге һәм кыскача тасвирламасы

«2026-2028 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга китапханә эшен үстерү (алга таба - ярдәмче программа)	
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Китапханә эше турында» 1994 елның 29 декабрдәге 78-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләр) турында» 2002 елның 25 июндәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлдәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтиҗәләгән баяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәге 5326 номерлы карары	
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)	
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү	
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Гражданның мәгълүматтан һәм белемнәрдән иреккә файдалану мөмкинлегенә карата үзләренең конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, шулай ук китапханә фондларын саклау һәм үстерү. 2. Мәгълүмати-китапханә хезмәтләреннән файдалануда һәм шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерүдә тигез мөмкинлекләр тәмин итү.	
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар	
Еллар буенча	Финанслау	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары

бүлөп, ярдәмче программаны финанслау күлөмө һәм чыганакалары	чыганакалары	2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	126 982,60	126 223,33	126 223,33	379 429,26
	Федераль бюджет				
	Республика бюджетты	-	-	-	-
	Башка чыганакалар	-	-	-	-
	Барлыгы	126 982,60	126 223,33	126 223,33	379 429,26
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - шәһәр халкының укуга ихтыяжларын тулысынча канәгатьләнדרү өчен китапханә фондларын тулыландыру (берәмлек); - шәһәр халкының укуга ихтыяжларын тулысынча канәгатьләнדרү өчен китапханәләргә вакытлы матбугат белән тулыландыру (берәмлек); - шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләнדרү, укуны популярлаштыру (берәмлек); - шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләнדרү, укуны популярлаштыру (кеше). 				
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра				

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегә

Хәзерге вакытта «Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУга капитал ремонт таләп ителә. 18 шәһәр китапханәсе таләпләргә туры килә торган бина белән тәэмин итүгә мохтаж. Шәһәр китапханәләренә әдәбият керү күлөмө кими. Шәһәрнең 1 кешесенә китап белән уртача тәэмин ителеш бары тик 1 китап (Россия Федерациясендә - 7,0; Татарстан Республикасында - 6,0); 1 укучыга - 12 китап (Россия Федерациясендә - 17,5; Татарстан Республикасында - 16) тәшкил итә.

«2026-2028 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүматтан һәм белемнәрдән ирекле файдалану мөмкинлегенә карата үзләренә конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәэмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханә фондларын саклау һәм үстерүгә юнәлтелгән.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру мәдәният өлкәсендәге учреждение эшчәнлегендә булган кыенлыкларны жиңеп чыгарга, китапханә фондларын тулыландыру, шәһәр халкының уку ихтыяжларын канәгатьләнדרү, шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләнדרү, укуны популярлаштыру өчен китапханә фондларын тулыландыру буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Ярдәмче программа интеллектуаль, ижади һәм оештыру мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

«2026–2028 елларга китапханә эшен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижәләрен
бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
								Муниципаль бюджет			
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
1 бурыч. Гражданның мәгълүматтан һәм белемнәрдән иреккә файдалану мөмкинлегенә карата үзләренең конституциячел хокукларын тормышка ашыруны тәмин итә торган китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, шулай ук китапханә фондын саклау һәм үстерү											
1	Китапханә фондларын туган якны өйрәнү әдәбияты, жирле документлар, Яр Чаллы шәһәрендә яшәүче халыкларның телләрендәге документлар белән комплекташтыру	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2026-2028 еллар	Китапханә фондларына бер елда яңа килгән экземплярлар саны, берәмлек	120	120	120	50,0	50,0	50,0	Шәһәр халкының уку ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру
2	Үзәк, республика һәм жирле матбугат басмаларына язылуны тәмин итү	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2026-2028 еллар	Язылган басмаларның исемнәренең саны, берәмлек	180	180	180	1000,0	1000,0	1000,0	Шәһәр халкының уку ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханәләргә

											вакытлы басмалар белән туулындыру
2 бурыч. Мәгълүмати-китапханә хезмәтләренең файдалану мөмкинлеген һәм шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерүдә бертигез мөмкинлекләрне тәэмин итү											
3	Китапханә эшен үстерүгә һәм укуны популярлаштыруга юнәлдерелгән шәһәр массакүләм чаралар үткәру	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2026-2028 еллар	Үткәделгән чаралар саны, берәмлек	25	25	25	-	-	-	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру
4	Китапханә эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2026-2028 еллар	Китапханә чараларына килү саны, кеше	76 000	76 000	76 000	125 932,60	125 173,33	125 173,33	Шәһәр халкының мәдәни һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү, укуны популярлаштыру

«2026-2028 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга музей эшен үстерү (алга таба - ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актының исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләгән баяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрэндәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру. Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычы	1. Музейларны һәм музей эшен үстерү һәм аларның жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру. Тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм куллану. 2. Мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлегенә үткөрү				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Финанслау чыганаclarы	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
		2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	
	Муниципаль бюджет	38 655,80	38 866,97	38 866,97	116 389,74
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
Барлыгы	38 655,80	38 866,97	38 866,97	116 389,74	

<p>Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре</p>	<p>- музей фондларын тулыландыру, шөһәр рәссамнарына ярдәм итү, музей эшен популярлаштыру (берәмлек); - гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә тарту, халыкның музей хезмәтләренә ихтыяжын канәгатьләндерү (процент); - күргәзмәләр саны арту (берәмлек); - музейга килүчеләр саны арту (кеше)</p>
<p>Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы</p>	<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра</p>

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегә

«2026-2028 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы музей фондларын саклау, өйрәнү һәм комплектау, шулай ук аларның жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социомәдәни функцияләрен мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлегенә алып бару юлы белән тормышка ашыру өчен шартлар тудыру максатларында музей эшен үстерүне максат итеп куя.

Мәдәният һәм сәнгать үсешенә өчен тискәре ситуацияне бюджетның тотрыклы дефициты да, халыкның реаль керемнәре кимү тенденциясен дә китереп чыгара. Шөһәр музей фондының (Тарихи-туган якны өйрәнү музейе һәм Картиналар галереясы) һәм музейларның торышы һәм үсешенә, мәдәни мирасны саклау һәм трансляцияләү өчен традицион урын буларак, таләпләргә туры килми. Музейларның начар техник жиһазланышы музей фондын компьютерлаштыруны нәтижәле үткәргә мөмкинлек бирми. Ял итү мәдәният учреждениеләренә популярлыгы һәм әһәмияте кими.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру учреждениеләр эшчәнлегендә булган авырлыктарны жиңөргә, музей фондларын сакларга, өйрәнергә һәм комплектарга, шулай ук аларның жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак социомәдәни функцияләрен мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлегенә алып бару юлы белән тормышка ашырырга мөмкинлек бирәчөк.

«2026–2028 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
							Муниципаль бюджет				
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
1 бурыч. Музейларны һәм музей эшен үстерү һәм аларның жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социомәдәни функцияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыру. Тарихи-мәдәни мирасны саклау һәм куллану											
1	Музей коллекцияләрен тулыландыру, музей эшен модернизацияләү һәм популярлаштыру	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музей» МАМУ	2026-2028 еллар	Предметлар, чаралар исемнәрен саны (ким түгел), берәмлек	1	1	1	50,0	50,0	50,0	Фондларны тулыландыру, шәһәр рәссамнарына ярдәм күрсәтү, музей эшен популярлаштыру
2 бурыч. Мәдәни-агарту һәм белем бирү эшчәнлеген үткөрү											
2	Мәдәни-белем бирү, фәнни-агарту максатларында музей фондыннан файдалануны активлаштыру	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музей»	2026-2028 еллар	Төп фондның экспозициягә куела торган музей предметлары өлеше (барлык формаларда),	31	31	31	-	-	-	Гражданның мәдәни кыйммәтләргә жәлеп итү, халыкның музей хезмәтләренә булган

		МАМУ		%							ИХТЫЯЖЫН КАНӨГАТЬЛӨНДӨ РҮ
3	Күргәзмә эшчәнлеген активлаштыру			Күргәзмәләр саны, берәмлек	40	40	40	-	-	-	Күргәзмәләр санын арттыру
4	Музей эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)			Музейларга килү саны, кеше	95000	95000	95000	38 605,80	38 816,97	38 816,97	Музейларга бару санын арттыру

«2026 - 2028 елларга муниципаль театр-тамаша
учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү (алга таба - ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актының исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлдәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижелелеген баяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычы	Профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерү, иҗат коллективларының һөнәри үсеш өчен шартлар тудыру				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары				
	Финанслау чыганаclarы	2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	367 215,80	208 242,71	208 242,71	783 701,22
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
Барлыгы	367 215,80	208 242,71	208 242,71	783 701,22	

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - коллективларның ижади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшь категорияләренең мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү, музыка, хореография сәнгате популярлаштыру (сәг. / елга); - театр труппасының һөнәри осталыгын күтәрү, халыкта тамашачы культураны үстерү һәм тәрбияләү (берәмлек); - профессиональ сәнгатькә һәм индивидуаль иҗатка ярдәм күрсәтү, тамашачылар санын арттыру (кеше).
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Программаның үтөлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегенә

«2026 - 2028 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерүгә, иҗат коллективларының һөнәри үсешен өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Шөһәрнең профессиональ иҗат коллективлары бүгенге көндә шулай ук шөһәр иҗат коллективлары өчен уртак булган кыенлыklar кичерә: бу материал-техник базаның начар булуы, гастрольләр эшчәнлегенә тиешенчә финансланмау, грант ярдәме булмау.

Икенче яктан караганда, аларга бөтен мәдәният өчен дә хас булган барлык проблемалар да кагыла:

- 1) профессиональ сәнгатьне пропагандалау һәм тамашачы культураны тәрбияләү буенча реклама чаралары системасының булмавы;
- 2) кадрлар проблемасы;
- 3) профессиональ коллективларның гастрольләрен оештыру системасының булмавы.

Әлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру учреждениеләр эшчәнлегендәге кыенлыklarны жиңәргә, коллективларның ижади эшчәнлеген үстерергә, халыкның барлык яшь категорияләренең рухи һәм мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерергә, музыкаль, хореография сәнгате популярлаштырырга мөмкинлек бирәчәк.

«2026-2028 елларга муниципаль театр-тамаша учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
								Муниципаль бюджет			
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
1 бурыч. Профессиональ сәнгатьне саклау һәм үстерү, иҗат коллективларның һөнәри үсеше өчен шартлар тудыру											
1	Концертлар һәм башка сәхнә чыгышлары күрсәтү	«Болгар» бию театры» МАМУ	2026 – 2028 еллар	Чыгышлар саны, сәгать/елына	88	88	88	-	-	-	Коллективларның иҗади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшь категорияләрең мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү, музыка, хореография сәнгатен популярлаштыру
2		«Игорь Лерманның камера оркестры» МАМУ			88	88	88	-	-	-	
3	Спектакльләр күрсәтү	«Мастеровые» РДТ» МАМУ	2026 – 2028 еллар	Спектакльләр саны	290	290	290	-	-	-	Театр труппасының һөнәри осталыгын

											күтәрү, халыкта тамашачы культурасын үстөрү һәм тәрбияләү
4	Башкару сәнгате, театр эше өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)	«Болгар»бию театры» МАМУ	2026 - 2028 еллар	Концертлар һәм спектакльләр гә килгән тамашачылар саны, кеше	20 000	20 000	20 000	367 215,80	208 242,71	208 424,71	Профессiona ль сәнгатькә һәм индивидуаль ижатка ярдәм күрсәтү, тамашачылар санын арттыру
		«Игорь Лерманның камера оркестры» МАМУ			25 612	25 612	25 612				
		«Мастеровые» РДТ» МАМУ			88 000	88 000	88 000				

«2026 - 2028 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү (алга таба - ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актың исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлдәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижелелеген баяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүчеләрнең мәдәният һәм сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәрәненң мәдәни потенциалын саклап калу һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычы	Милли, Россия, дөнья музыкасы традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча сәнгатьне үстерү				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганақлары		Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
	Финанслау чыганақлары	2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлығы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	135 875,30	136 940,99	136 940,99	409 757,28
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганақлар	-	-	-	-
Барлығы	135 875,30	136 940,99	136 940,99	409 757,28	

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның кәтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	- коллективларның ижади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшъ категорияләренә мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү (берәмлек; кеше); - профессиональ сәнгатькә һәм индивидуаль ижатка ярдәм итү, тамашачылар санын арттыру (кеше)
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегә

«2026 - 2028 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы милли, Россия, дөньякүләм музыка традицияләрен саклауга һәм үстерүгә, заманча сәнгатьне үстерүгә юнәлдерелгән.

Соңгы елларда жәмгыятьтә сәяси, икътисадый һәм социаль тормыш өлкәләрен камилләштерү процесслары мәдәни потенциал белән мәдәният өлкәсен материал-техник һәм оештыру-хокукый тәэмин итүнең торышы арасында тирән аерма барлыгын ачыклады. Мәдәният һәм сәнгать үсешә өчен уңайсыз хәлне бюджетның тотрыклы кытлыгы да, халыкның реаль керемнәре кимү тенденциясе дә китереп чыгара.

Кадрлар проблемасы төп мәсьәләләрнең берсе булып кала, чөнки мәдәният тармагының икътисадый потенциалын беренче чиратта хезмәт ресурслары билгели. Муниципаль концерт учреждениеләре кадрлар базасын ныгытуга мохтаж. Түбән хезмәт хакы аркасында яшъ белгечләр һәрвакытта да учреждениеләргә теләк белән бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара.

Элегә ярдәмче программаны гамәлгә ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендәге кыенлыкларны жиңөргә, концертлар һәм башка программалар, сәхнә чыгышлары күрсәтүне арттырырга, концерт һәм башка программалар, сәхнә чыгышлары булдыру, оештыру һәм күрсәтү буенча хезмәтләр күрсәтергә мөмкинлек бирөчөк. Программа интеллектуаль, ижади һәм оештыру мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

«2026–2028 елларга муниципаль концерт учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
	1	2	3	4	5	6	7	9	9	10	11
								Муниципаль бюджет			
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
Бурыч. Милли, Россия, дөнья музыкасы традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча сәнгатьне үстерү											
1	Концертлар һәм башка сәхнә чыгышлары күрсәтү	«Орган залы» МАМУ	2026 - 2028 еллар	Концертлар һәм башка программалар саны, берәмлек	105	105	105	-	-	-	Коллективларның ижади эшчәнлеген үстерү, халыкның барлык яшь категорияләрен ең мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү
2		«Сара Садыкова исемендәге Концертлар залы» МАМУ		Концертлар һәм башка программалар саны, берәмлек	150	150	150	-	-	-	
3		«Яр Чаллы филармониясе» МБМУ		Концертлар һәм башка программалар саны, берәмлек	72	72	72				
4	Концерт һәм	«Орган залы»		Концерт һәм	44 000	44 000	44 000	135 875,30	136 940,99	136 940,99	Профессиональ

башка программалар, сәхнә чыгышлары булдыру, оештыру һәм күрсәтү буенча хезмәтләр күрсәтү	МАМУ	башка программаларга килгән тамашачылар саны, кеше							сәнгатькә һәм индивидуаль иҗатка ярдәм күрсәтү, тамашачылар санын арттыру
	«Сара Садыйкова исемендәге Концертлар залы» МАМУ		106 000	106 000	106 000				
	«Яр Чаллы филармониясе» МБМУ		11 000	11 000	11 000				

«2026 - 2028 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү (алга таба - ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижелелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрэндәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәрэндә яшәүчеләрнең мәдәният һәм сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклап калу һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычлары	Муниципаль мәдәни-ял учреждениеләренең нәтижелә эшләне һәм сыйфатлы үсеше өчен шартлар тудыру, халыкның социаль-мәдәни иҗат процессына җәлеп итү инициативаларына һәм активлыгына ярдәм күрсәтү, яшьләргә һәм яшүсмерләргә мәдәни хезмәт күрсәтүнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганақлары	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары				
	Финанслау чыганақлары	2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	216 438,20	216 820,15	216 820,15	650 078,50

	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
	Барлығы	216 438,20	216 820,15	216 820,15	650 078,50
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	- шөһәр халкына социаль-мәдәни, агарту, күнел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать ижаты белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру. Мәдәни-ял итү хезмәтләренең адреслы характеры (берәмлек, кеше)				
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра				

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегә

«2026-2028 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы муниципаль мәдәни-ял итү учреждениеләренең нәтижәле эшләве һәм сыйфатлы үсеше өчен шартлар тудыруга, халыкның социаль-мәдәни ижат, сәнгати һәм эстетик тәрбия процессына жәлеп итү өчен инициативаларына һәм активлыгына ярдәм итүгә, балалар һәм яшьләр белән эшләнүнең инновацион рәвешләрен ачыклауга юнәлдерелгән.

Мәдәни-ял учреждениеләренең популярлыгы һәм әһәмияте кими. Учреждениеләрне алга таба эксплуатацияләүдә житди хәл урнашты. Аларның күбесенә капитал ремонт кирәк: «КАМАЗ «мәдәният сарае» МАМУ, «Сара Садыкова исемендәге Концертлар залы» МАМУ. Шул ук вакытта шөһәрнең яңа микрорайоннарында мәдәният учреждениеләре биналарын төзү мәсьәләсе кискен тора.

Мәдәни-ял учреждениеләре кадрлар базасын ныгытуга мохтаж. Түбән хезмәт хақы аркасында яшь белгечләр һәрвакытта да югарыда санап үтелгән учреждениеләргә теләк белән бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара. Әлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендәге кыенлыкларны жиңөргә, шөһәрнең мәдәни мирасын саклау һәм мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эшне тәэмин итөргә мөмкинлек бирәчөк. Ярдәмче программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

Ярдәмче программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижеләрен характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасы кулланыла.

«2026-2028 елларга мәдәни-ял учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасының максаты, бурычлары,
нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
							Муниципаль бюджет				
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
Бурыч. Муниципаль мәдәни-ял учреждениеләренең нәтижәлә эшләве һәм сыйфатлы үсеше өчен шартлар тудыру, халыкның социаль-мәдәни иҗат процессына җәлеп итү инициативаларына һәм активлыгына ярдәм итү, яшьләргә һәм яшүсмерләргә мәдәни хезмәт күрсәтүнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү											
1	Клуб формирваниеләре эшен тәэмин итү	«Энергетик» мәдәният сарае» МАМУ	2026 - 2028 еллар	Клуб формирование ләре саны, берәмлек	17	17	17	-	-	-	Шәһәр халкына социаль-мәдәни, агаргу, күңел ачу характерындагы төрле хезмәтләр күрсәтү, сәнгать иҗаты белән шөгьльләну өчен шартлар тудыру. Мәдәни-ял
2		«Чишмә» халыклар дуслыгы йорты» МАМУ			35	35	35	-	-	-	
3		«Эврика» шәһәр мәдәният үзәге» МАМУ			24	24	24	-	-	-	
4		«Кызыл тау» мәдәният үзәге»			17	17	17	-	-	-	

		МБМУ									хезмәтләренәң адреслы характеры
5		«КАМАЗ» мәдәният сарае» МАМУ			16	16	16	-	-	-	
6	Халыкның ялын оештыру һәм мәдәни-ял учреждениеләре хезмәтләре белән тәэмин итү буенча хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару)	«Энергетик» мәдәният сарае» МАМУ	2026 - 2028 еллар	Чараларга килүчеләр саны, кеше	307 000	307 000	307 000	216 438,20	216820,15	216820,15	
		«Чишмә» халыклар дуслыгы йорты» МАМУ			111 600	111 600	111 600				
		«Эврика» шәһәр мәдәният үзәге» МАМУ			60 000	60 000	60 000				
		«Кызыл тау» мәдәният үзәге» МБМУ			55 000	55 000	55 000				
		«КАМАЗ» мәдәният сарае» МАМУ			307 000	307 050	307 050				

«Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру (алга таба – ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актың исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлдәгә 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәгә 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшлөчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтөчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Тармакны квалификацияле персонал кадрлары белән тәэмин итү. 2. Тармакта эшләү һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыручы шартлар тудыру, яшь талантларга ярдәм итү.				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Финанслау чыганаclarы	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
		2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	
	Муниципаль бюджет	1 311,2	1 311,2	1 311,2	3 933,6
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
Барлыгы	1 311,2	1 311,2	1 311,2	3 933,6	

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - мәдәният хезмәткәрләренең һөнәри дәрәжәсен күтәрү, фән һәм мәдәният арасында мәгълүмати канал булдыру (берәмлек); - сәнгать белеме бирү системасының кадрлар потенциалын үстерү (берәмлек); - тармакның иң яхшы хезмәткәрләренә ярдәм күрсәтү (кеше); - әдәбият һәм сәнгать эшлеклеләренә ярдәм күрсәтү (кеше); - сәләтле балаларга ярдәм итү, аларны алга таба стимуллаштыру (кеше).
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«Тармакның кадрлар потенциалын үстерү, тармакта эш һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру» ярдәмче программасы тармакны квалификацияле персонал белән тәэмин итүгә, тармакта эшләү һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыручы шартлар тудыруга, яшь талантларга ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

Бүгенге көндә шәһәрнең мәдәният учреждениеләре чөптөрөн 25 учреждение тәшкит итә. Кадрлар проблемасы төп проблемаларның берсе булып кала, чөнки мәдәният тармагының икътисадый потенциалы беренче чиратта хезмәт ресурсларын билгели. Бүгенге көндә мәдәният тармагының өстәмә белем бирү оештырмалары профессиональ кадрлар белән яхшы тәэмин ителгән. Мәдәни-ял учреждениеләре (клублар, музейлар, китапханәләр, театрлар, хореография коллективлары) кадрлар базасын ныгытуга мохтаж. Хезмәт хакы түбән булу сәбәпле, яшь белгечләр алда санап үтелгән учреждениеләргә бик теләп бармыйлар. Кадрлар потенциалын саклау һәм тулыландыру елдан-ел катлаулана бара.

Әлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендә булган кыенлыкларны жиңеп чыгарга, мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади һәм оештыру мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

«Тармакның кадрлар потенциалын үстөрү, тармакта эш һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру»
ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
					Муниципаль бюджет						
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстөрү											
1 бурыч. Тармакны квалификацияле персонал кадрлары белән тәэмин итү,											
1	Фәнни-гамәли конференцияләр, семинарлар һәм укытуның башка формаларын оештыру	Мәдәният идарәсе	2026 - 2028 еллар	Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	2	2	2	30,0	30,0	30,0	Мәдәният хезмәткәрләренең һөнәри дәрәжәсен күтәрү, фән һәм мәдәният арасында мәгълүмати канал булдыру
2	Һөнәри осталык буенча шәһәр конкурслары үткөрү	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү оешмалары	2026 - 2028 еллар	Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	1	1	1	150,0	150,0	150,0	Сәнгать белеме бирү системасының кадрлар потенциалын үстөрү
2 бурыч. Тармакта эшләрү һәм ижади эшчәнлек өчен стимуллаштыру шартлары тудыру, яшь талантларга ярдәм күрсәтү											
3	Мәдәният учреждениеләрен	Мәдәният идарәсе	2026 - 2028	Премия алучылар	20	20	20	781,2	781,2	781,2	Тармакның иң яхшы хезмәткәрләренә

	ең иң яхшы белгечләр өчен стимуллаштыру шартлары тудыру (Хаким премиясе)		еллар	саны, берәмлек							ярдәм күрсәтү
4	Әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә эшчәнлекне гәмәлгә ашыручы затлар өчен стимуллаштыру шартлары тудыру (әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә конкурс)	Мәдәният идарәсе	2026 - 2028 еллар	Номинацияләрдә жиңүчеләр саны, берәмлек	4	4	4	230,0	230,0	230,0	Әдәбият һәм сәнгать эшлеклеләренә ярдәм күрсәтү
5	Сәләтле балаларга шәһәр Хакиме стипендияләрен гәмәлгә кую	Балалар сәнгать мәктәпләре (1 нче БММ, 2 нче БММ, 3 нче БММ, 4 нче БММ, 5 нче БММ, С.Сәйдәшев исемендәге 6 нчы БММ, БХМ, 1 нче БСМ, БСМ, БТСМ)	2026 - 2028 еллар	Стипендия алучылар саны, кеше.	10	10	10	120,0	120,0	120,0	Сәләтле балаларга ярдәм күрсәтү, алга таба аларны стимуллаштыру
6	Сәләтле балаларны Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе Мәдәният министрлыклары грантларына һәм стипендияләренә тәкъдим итү, кеше			ТР һәм РФ Мәдәният министрлыклары грантларына һәм стипендияләренә тәкъдим ителгән балалар саны, кеше	2	2	2	-	-	-	

«2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү»
ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү (алга таба – ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актының исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормашка ашыру һәм нәтижәләлеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрәндәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәрәнен мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычлары	Шәһәр территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү, аларның рухи бергәлеген ныгыту, мәдәни, регионара, халыкара элементләрен үстерү.				
Ярдәмче программаны тормашка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганакалары	Ярдәмче программаны тормашка ашыру еллары				
	Финанслау чыганакалары	2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормашка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	2 766,00	2 451,90	2 451,90	7 669,80
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
Башка	-	-	-	-	

	чыганаclar				
	Барлыгы	2 766,00	2 451,90	2 451,90	7 669,80
Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - ижади эшчәнлекне активлаштыру, кешенең ижади сәләтләрен үстерү, шәхеснең эстетик мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү, ижади коллективларның тулы канлы тормыш эшчәнлеген тәмин итү һәм аларга ярдәм итү (берәмлек); - коллективларны үстерү өчен шартлар тудыру (берәмлек); - шәһәрнең тарихи-мәдәни мирасын саклау, Чаллы язучылары ижатын популярлаштыру (берәмлек); - гомумроссия рухи һәм мәдәни кыйммәтләренә, шулай ук рус һәм татар халыкларының милли традицияләренә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү (берәмлек) 				
Программаны тормышка ашыруга контрольне оештыру системасы	Ярдәмче программаның үтәлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра				

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлегә

«2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрндә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү» ярдәмче программасы шәһәр территориясендә яшәүче халыкларның милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерүгә, аларның рухи бергәлеген ныгытуга, мәдәни, регионара, халыкара элементларне үстерүгә юнәлдерелгән.

Әлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру мәдәни мирасын саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс мөмкинлекләрен берләштерүне күздә тотта.

Мәдәниятнең төп үзенчәлегә шунда: мәдәни эшчәнлек нәтижеләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагылыш таба һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шәхесләрнең кыйммәтле ориентирларын һәм үз-үзен тотышы нормаларын үзгәртүдә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять эшчәнлегә нигезләренә үзгәрешләренә китерә.

«2026 - 2028 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүче халыкларның мәдәниятен саклау һәм үстерү»
ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Башкару сроклары	Ахыргы нәтижәләренә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сүм)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
1 бурыч. Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүче халыкларның милли мәдәниятен саклау һәм үстерү, аларның рухи бергәлеген ныгыту, халыкара мәдәни элементларне үстерү											
1	Шәһәр конкурслары, фестивальләр, күргәзмәләр, календарь бәйрәмнәре оештыру һәм үткәру; республика һәм бөтенроссия конкурсларында, фестивальләрендә һәм күргәзмәләрендә катнашу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре, Башкарма комитетның районнар хакимиятләре	2026 - 2028 еллар	Үткәрелгән бәйрәмнәр саны, милли мәдәният көннәре (ким түгел), берәмлек	8	8	8	1 846,00	1 531,90	1 531,90	Ижади эшчәнлекне активлаштыру, кешенең ижади сәләтләрен үстерү, шәхеснең эстетик мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү, ижади коллективларның тулы канлы тормыш эшчәнлеген тәэмин итү һәм аларга ярдәм күрсәтү
2	Коллективларга сәхнә костюмнары сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2026 - 2028 еллар	Коллективлар саны (кимендә), берәмлек	1	1	1	400,0	400,0	400,0	Коллективларны үстерү өчен шартлар тудыру

3	Музыка уен кораллары һәм сәхнә жиһазлары сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2026 - 2028 еллар	Исемнәр саны (кимендә), берәмлек	1	1	1	410,0	410,0	410,0	Коллективларны үстерү өчен шартлар тудыру
4	Китаптар, басма продукция бастыру һәм сатып алу	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре	2026 - 2028 еллар	Басма исемнәренә саны (кимендә), берәмлек.	1	1	1	60,0	60,0	60,0	Шәһәрнең тарихи-мәдәни мирасын саклау, Чаллы язучылары ижатын популярлаштыру
5	Татар һәм рус прозасы һәм поэзиясен популярлаштыруга юнәлдерелгән чаралар үткөрү	Мәдәният идарәсе, «Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» МБУ	2026 - 2028 еллар	Үткәрелгән чаралар саны, берәмлек	6	6	6	50,0	50,0	50,0	Гомумроссия рухи һәм мәдәни кыйммәтләренә, шулай ук рус һәм татар халыкларының милли традицияләренә ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләү

«2026 - 2028 елларга мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасы»

Ярдәмче программаның паспорты

Ярдәмче программаның исеме	2026-2028 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүче халыклар мәдәниятен саклау һәм үстерү (алга таба - ярдәмче программа)				
Ярдәмче программаны эшләү өчен нигез (хокукый актның исеме, номеры һәм датасы)	««Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бердәм халык хакимияте системасында жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Законы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләлеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрәндәге 5326 номерлы карары				
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәдәният идарәсе (алга таба – мәдәният идарәсе)				
Ярдәмче программаны үтәүчеләр	Мәдәният идарәсе, муниципаль мәдәният учреждениеләре				
Ярдәмче программаның максаты	Яр Чаллы шәһәрәндә яшәүчеләрнең мәдәният һәм сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәрәненң мәдәни потенциалын саклап калу һәм үстерү				
Ярдәмче программаның бурычлары	Мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру				
Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2026 - 2028 еллар				
Еллар буенча бүлеп, ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Финанслау чыганаclarы	Ярдәмче программаны тормышка ашыру еллары			
		2026 ел (мең сум)	2027 ел (мең сум)	2028 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чоры өчен барлыгы (мең сум)
	Муниципаль бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0
	Федераль бюджет				
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
Барлыгы	0,0	0,0	0,0	0,0	

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	- гражданнарны мәдәни кыйммәтләргә тарту (берәмлек)
Программаны тормышка ашыруга контрольне оштыру системасы	Ярдәмче программаның үтөлешен контрольдә тотуны мәдәният идарәсе гамәлгә ашыра

Ярдәмче программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың эчтәлеге

«2026 - 2028 елларга мәдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасы Яр Чаллы шәһәре территориясендә урнашкан тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне саклауга, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләренә туры китереп мәдәни мирас объектларын дәүләт тарафыннан саклауны тәэмин итүгә, мәдәни мирас объектларын популярлаштыруга юнәлдерелгән.

Мәдәният һәм сәнгать үсеше өчен тискәре ситуацияне бюджетның тотрыклы дефициты да, халыкның реал керемнәре кимү тенденциясен дә китереп чыгара. Бу шәһәр территориясендәге кайбер архитектура, тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренәң начарлануына китерде. Тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен фәнни тикшеренү һәм туризм объектлары буларак куллану өчен кирәкле инфраструктура юк.

Өлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшчәнлегендә булган кыенлыкларны җиңеп чыгарга, мәдәни мирасны саклау һәм шәһәрнең мәдәни потенциалын үстерү буенча максатчан эш алып барырга мөмкинлек бирәчәк.

«2026 - 2028 елларга мэдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру» ярдәмче программасының максаты, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, чаралары һәм финанслау

№ т/б	Төп чараларның исеме	Башкаручылар	Төп чараларның үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы			Финанслау чыганагын күрсәтеп, финанслау (мең сум)			Көтелгән нәтижә
					2026	2027	2028	2026	2027	2028	
					5	6	7	8	9	10	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Максат: Яр Чаллы шәһәре халкының мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, Яр Чаллы шәһәренең мәдәни потенциалын саклау һәм үстерү											
Бурыч: Мэдәни мирас объектларын саклау һәм популярлаштыру											
1	Шәһәр территориясендә урнашкан мэдәни мирас объектларын популярлаштыруга юнәлдерелгән һәм үткәрелгән чаралар, күргәзмәләр, фестивальләр, конкурслар саны	«Яр Чаллы картиналар галереясы» МБУ, «Тарихи-туган якны өйрәнү музей» МАМУ	2026 - 2028 еллар	Чаралар, күргәзмәләр саны, берәмлек	24	24	24	-	-	-	Гражданның мэдәни кыйммәтләргә җәлеп итү

Башкарма комитет Аппараты Җитәкчесе урынбасары, эш көгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы вазыйфаларын башкаручы

Г.А. Шәфыйкова